

МЕТОД ПОРТФОЛІО ЯК ПРІОРИТЕТНА ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Цубенко В. Л., Осадчий В. С. (Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна)

Основним завданням модернізації вищої освіти України є забезпечення підготовки конкурентоспроможних фахівців на світовому ринку. Сучасна вища освіта в Україні вимагає від науково-педагогічних працівників освоєння і впровадження інноваційних методів навчання. На сьогоднішній день актуальними інноваційним методом вважають портфоліо (Performance Portfolio or Portfolio Assessment).

У перекладі з італійської «портфоліо» – портфель. Ідея використання портфоліо у сфері освіти виникла в Сполучених Штатах Америки в середині 80-х років ХХ ст. Метод портфоліо виник з проблемного навчання. Портфоліо – це сучасна інноваційна освітня технологія, в основі якої використовується метод автентичного оцінювання результатів освітньої, наукової та професійної діяльності. В основі цього методу – технологія збору і аналізу інформації про процес навчання і результати навчальної діяльності.

Портфоліо студента є важливим елементом практико-орієнтованого, діяльнісного, компетентнісного підходу до професійної освіти.

Портфоліо допомагає вирішувати важливі педагогічні завдання: підтримка високої навчальної мотивації студентів; підвищення активності і самостійності студентів; розширення можливості навчання та самонавчання; розвиток навичок рефлексивної діяльності студентів; простежити індивідуальний прогрес студента в процесі отримання освіти.

Залежно від цілей і завдань існує кілька класифікацій портфоліо. Так портфоліо може бути наступних профілів: робочим, комунікаційним, презентаційним, навчальним, науковим, методичним, тематичним, комплексним. Профілі портфоліо можуть бути наступні:

1) «папка досягнень», спрямована на підвищення власної значущості студента, що відображає його навчальні, дослідні та творчі успіхи (наприклад, роботи за курс або за всі роки навчання);

2) рефлексивне портфоліо, що розкриває динаміку особистісного розвитку студента і збирає всі науково-освітні та творчі роботи (публікації, есе, реферати, залікові та курсові роботи протягом певного терміну);

3) проблемно-дослідне портфоліо, пов'язане з проведенням науково-дослідної роботи, написанням наукової статті, дослідженням, підготовкою виступу на конференції, семінарі тощо;

4) тематичне портфоліо, що створюється у процесі вивчення великої теми, розділу, навчального курсу.

Можна також класифікувати різні профілі портфоліо за часом створення на: тижневі, семестрові, курсові і за весь період навчання.

За способом обробки і презентації інформації портфоліо буває двох типів: паперове і електронне.

Виділимо етапи створення портфоліо: 1) визначення змісту і цілей створення портфоліо; 2) накопичення, збір артефактів (підтвердження компетентності); 3) відбір інформації; 4) рефлексія; 5) оформлення портфоліо; 6) перспективна оцінка; 7) презентація; 8) наслідки.

Виділимо стратегічні цілі портфоліо:

1) показати все, на що студент здатний, продемонструвати його найбільш сильні сторони, максимально розкрити його професійний, творчий потенціал;

2) прищепити студенту навички аналізу власної діяльності, самоорганізації, самоконтролю, самооцінки, а також позитивному і конструктивному відношенню до сторонньої критики;

3) сформувані у студента навички самосвідомості і адекватної самооцінки своїх результатів, розуміння їх динаміки.

Виділимо функції портфоліо в освітньому процесі: 1) діагностична – показує аспекти соціокультурного, психологічного і професійного розвитку студента, які необхідно формувати; 2) мотиваційна – сприяє підтримці інтересу до досліджуваного предмета за рахунок включення різноманітних навчальних завдань; 3) інформаційна – допомагає узагальнити і систематизувати навчальну і професійну інформацію по темі дослідження; 4) оцінювання – отримання зворотного зв'язку на основі досягнутого результату; 5) контролююча – дозволяє відстежувати етапи і якість оволодіння студентами навчальним матеріалом.

Отже, можна зробити висновок про те, що метод портфоліо є популярною і затребуваною інноваційною педагогічною технологією у вищому навчальному закладі, що постійно розвивається. Моделі портфоліо різноманітні, гнучкі і функціональні. Портфоліо дозволяє студенту професійно підійти до оцінки власних досягнень, вибудувати особистісно-творчу траєкторію успішності, що стане важливою складовою рейтингу майбутнього фахівця на ринку праці. Технологія портфоліо послідовно розширює простір і форми своєї реалізації, оскільки відповідає різноманітним запитам сучасного життя.